

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia stycznia 2010 r.

**Pani
Jolanta CHEŁMIŃSKA
Wojewoda Łódzki**

**LLO-410-37-11/2009
P/09/154**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi (zwany dalej „ŁUW” lub „Urzędem”) w zakresie zapewnienia dostępu do świadczeń zdrowotnych pensjonariuszom domów pomocy społecznej w województwie łódzkim w latach 2008 -2009 (do 30 września).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 grudnia 2009 r. - Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Urzędu związane z wydawaniem zezwoleń na prowadzenie domów pomocy społecznej oraz z nadzorem i kontrolą nad tymi jednostkami, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Liczba domów pomocy społecznej (dps) funkcjonujących na terenie województwa łódzkiego, według ogłaszanego corocznie przez Wojewodę rejestru, zwiększyła się z 64 w 2008 r. do 66 w roku 2009. Zwiększeniu uległ również odsetek domów posiadających zezwolenie na prowadzenie dps na czas nieokreślony – odpowiednio z 14 domów (22%) do 33 (50%).

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.,

2. Na przykładzie 16 dps (w Łodzi przy ulicach: Złotniczej, Narutowicza, Rojnej, Krzemienieckiej, Dojazdowej, Paradnej, Podgórnej i Spadkowej, a także w Kutnie, Sieradzu, Pabianicach, Wojszycach, Biskupicach, Behcicach, Rożdżalach i Woli Chruścińskiej) ustalono, iż przy wydawaniu przez Wojewodę decyzji w sprawie zezwoleń oraz zezwoleń warunkowych na prowadzenie dps, przestrzegane były kryteria określone w art. 57 ust. 3 i 4 ustawy o pomocy społecznej² oraz w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej³.

Postępowania wyjaśniające, poprzedzające wydanie decyzji, prowadzone były jednak z naruszeniem przepisów art. 35 § 3 i § 5 oraz art. 36 § 1 Kpa⁴ - spośród 8 zezwoleń wydanych kontrolowanym domom w latach 2008 - 2009, w 7 przypadkach (dps w Łodzi przy ulicy: Dojazdowej, Podgórnej i Spadkowej oraz domy w Kutnie, Wojszycach, Rożdżalach i Woli Chruścińskiej) postępowanie trwało od 7,5 do niemal 22 miesięcy, a wnioskodawcy nie byli każdorazowo informowani o przedłużeniu postępowania.

Pani Wojewoda wyjaśniła, iż spowodowane to było głównie problemami organizacyjnymi i kadrowymi w Wydziale Polityki Społecznej (WPS).

Ponadto, nie zostało wydane postanowienie o wznowieniu zawieszono postępowania w sprawie zezwolenia dla DPS w Łodzi przy ul. Podgórnej, pomimo faktycznej jego kontynuacji.

Przyczyną, wg Pani Wojewody, było przeoczenie pracowników WPS.

3. W 2009 r. rejestr dps ogłoszony został przez Wojewodę Łódzkiego w wojewódzkim dzienniku urzędowym z 15-dniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w art. 57 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

Wyjaśniono to koniecznością wniesienia poprawek do wcześniej opracowanego rejestru.

4. Kontrole dps przeprowadzane były przez pracowników, których kwalifikacje odpowiadały wymogom określonym w § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej⁵, a liczba prowadzonych w dps kontroli wzrosła z 20 w 2008 r. do 40 w 2009 r.

Należy jednak zauważyć, że stosownie do § 5 ust. 2 powołanego rozporządzenia, kontrole kompleksowe powinny być przeprowadzane nie rzadziej niż raz na trzy lata. Tymczasem w przypadku 9 kontrolowanych dps, upływ czasu od ostatniej kontroli kompleksowej wyniósł od 4,5 do 8,5 roku. Dotyczyło to domów mieszczących się w Łodzi przy

² ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.),

³ rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. Nr 217, poz. 1837),

⁴ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.),

⁵ Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.),

ul.: Złotniczej, Narutowicza, Rojnej, Krzemienieckiej i Paradnej, a także domów: w Biskupicach, Rożdżalach, Sieradzu oraz Behcicach.

Pani Wojewoda podała, że w latach 2007 – 2009 w WPS zatrudnionych było od 4 do 9 osób posiadających wymagane kwalifikacje do przeprowadzania kontroli. Ponadto ze względu na zmiany struktury organizacyjnej Wydziału, składu jego kadry kierowniczej oraz zakresu realizowanych zadań, a także z powodu długotrwałych nieobecności niektórych pracowników, liczba zespołów przeprowadzających kontrole w dps wahała się od 0 do 4.

Przyjmując te argumenty do wiadomości, Najwyższa Izba Kontroli zauważa jednak, że wymóg określony w cytowanym § 5 ust. 2 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. ma charakter obligatoryjny.

5. Spośród 7 kontroli kompleksowych przeprowadzonych w latach 2008 – 2009, 4 obejmowały swoim zakresem wszystkie sfery organizacji i funkcjonowania dps. W 3 protokołach z kontroli przeprowadzonych w domach w Kutnie i Wojszycach (na przełomie lat 2007 – 2008), a także w DPS w Łodzi przy ul. Dojazdowej (w lutym 2008 r.), nie podjęto natomiast kwestii zapewnienia dostępu do świadczeń zdrowotnych. Wynikało to, wg wyjaśnienia Pani Wojewody, z przyjętej w 2007 r. oraz w I kwartale 2008 r. (tj. przed dokonaniem zmian organizacyjnych i kadrowych w WPS) zasady opisywania jedynie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych. W pozostałych zaś przypadkach w protokołach zawierano zapis o prawidłowym funkcjonowaniu jednostki i spełnieniu przez nią wymaganych standardów.
6. W 3 przypadkach (DPS w Łodzi przy ul. Dojazdowej, DPS w Wojszycach i DPS w Woli Chruścińskiej) kontrole Urzędu wykazały osiągnięcie przez domy wskaźników zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego, wymaganych przepisami § 3 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Do zespołów tych wliczono w wymiarze pracy pełnego etatu m.in. osoby zatrudnione na stanowiskach administracyjno – gospodarczych (księgowy, magazynier, zaopatrzeniowiec, praczka, kucharka).

Tymczasem, zgodnie ze stanowiskiem zaprezentowanym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej⁶, w skład zespołu terapeutyczno – opiekuńczego mogą wchodzić pracownicy zatrudnieni w administracji lub obsłudze, ale do wyliczenia wskaźnika zatrudnienia określonego w § 3 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie domów pomocy

⁶ Pismo z dnia 8 maja 2008 r. znak: DPS-V-074-126-1612/JŁ/08,

społecznej, tylko w takim wymiarze czasu pracy, jaki poświęcają faktycznie na pełnienie tej funkcji.

7. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia nadzór Wojewody Łódzkiego nad samorządami powiatów prowadzącymi kontrolowane dps, tj. powiatami: sieradzkim, pabianickim i kutnowskim oraz Miastem Łódź. W ramach realizacji postanowień art. 22 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej, w latach 2008 – 2009 Wojewoda wystosował łącznie 8 pism, w tym pisma zawierające m.in. wskazówki co do sposobu obliczania wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego, informujące o nieprawidłowościach stwierdzonych w trakcie kontroli kompleksowej, bądź też z prośbą o spowodowanie przeprowadzenia kontroli w dps.
8. Postępowanie w sprawie skarg wniesionych do ŁUW, dotyczących działalności kontrolowanych dps, nie zawsze prowadzone było zgodnie z przepisami określonymi w Dziale VIII Rozdziale 2 Kpa. Spośród 8 skarg wniesionych w badanym okresie, uchybienia stwierdzono w 2 przypadkach - skargę z dnia 26 sierpnia 2009 r. dotyczącą DPS w Sieradzu, przekazano do rozpatrzenia przez Radę Powiatu Sieradzkiego z jednodniowym opóźnieniem w stosunku do terminu określonego w art. 231 Kpa, zaś w toku rozpatrywania skargi z dnia 23 stycznia 2009 r. dotyczącej DPS w Pabianicach, skarżącego nie powiadomiono o przedłużeniu postępowania.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o spowodowanie:

- przestrzegania terminów i zasad określonych przepisami Kpa w postępowaniach o wydania zezwoleń na prowadzenie dps oraz przy rozpatrywaniu skarg,
- terminowego ogłaszania rejestrów dps w wojewódzkim dzienniku urzędowym,
- zachowania wymaganej przez obowiązujące przepisy częstotliwości przeprowadzania kontroli kompleksowych w dps,

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pani Wojewody w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.